Πραγματοποιήθηκε η δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής Διαλόγου μεταξύ της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Εκκλησίας της Αιθιοπίας

Με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κυρίλλου και του Αγιωτάτου Πατριάρχη Αιθιοπίας Αμπούνα Ματθία πραγματοποιήθηκε στη Μόσχα κατά το εξαήμερο από 11 έως 16 Φεβρουαρίου η Β΄ συνεδρία της Επιτροπής Διαλόγου μεταξύ της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Εκκλησίας της Αιθιοπίας.

Κατά τη διάρκεια της συνεδριάσεως η Επιτροπή εξέτασε τις κοινές πρωτοβουλίες, που υλοποιήθηκαν την περίοδο που μεσολάβησε από την προηγούμενη συνεδρία της στην Αντίς Αμπέπα (21 – 25 Ιανουαρίου 2019) και συζήτησε τα περαιτέρω σχέδια συνεργασίας. Σήμερα στο πλαίσιο του διμερούς διαλόγου αναπτύσσεται συνεργασία σε αρκετές επίκαιρες κατευθύνσεις, μεταξύ των οποίων: η αντιμετώπιση της χριστιανοφοβίας, η υποστήριξη των παραδοσιακών ηθικών αξιών στον σύγχρονο κόσμο, η αμοιβαία παροχή συνδρομής στη διαποίμανση των πιστών των δύο Εκκλησιών, οι οποίοι διαμένουν στη Ρωσία και την Αιθιοπία, ο συντονισμός των επαφών μεταξύ των δύο Εκκλησιών στο επίπεδο των κοινοτήτων εξωτερικού και των διεθνών οργανώσεων, οι επαφές για ακαδημαϊκά και νεανικά θέματα, η συνεργασία στον τομέα της εκκλησιαστικής τέχνης και της

παραγωγής εκκλησιαστικών ειδών, η ανταλλαγή εμπειρίας στον τομέα της επικοινωνίας και των ΜΜΕ, οι επαφές στον τομέα του εκκλησιαστικού κοινωνικού έργου, οι επαφές μεταξύ εκπροσώπων του ρωσικού και του αιθιοπικού μοναχισμού, η ανάπτυξη των προσκυνηματικών εκδρομών στην Αιθιοπία και τη Ρωσία.

Οι συγκεκριμένες προτάσεις της Επιτροπής για την ανάπτυξη κάθε κατεύθυνσης διμερούς συνεργασίας καταγράφηκαν σε κοινό μνημόνιο, το οποίο υιοθετήθηκε με το πέρας των εργασιών της. Περιλαμβάνει 12 άρθρα, το κεντρικό περιεχόμενο των οποίων έχει ως κάτωθι:

1) Κοινές ενέργειες για την υπεράσπιση του χριστιανισμού και των ορθοδόξων χριστιανών ειδικότερα.

Η παρούσα πτυχή έχει πρώτιστη σημασία για τον διάλογό μας, λαμβάνοντας υπόψη ειδικά τις προκλήσεις της εποχής, στην οποία ζούμε. Σήμερα ο κόσμος όσο ποτέ άλλοτε είναι διχασμένος εξαιτίας ολόκληρης σειράς στρατιωτικο-πολιτικών, κοινωνικο-οικονομικών και παραγόντων, που υποδαυλίζουν το εθνικό μίσος. Προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν τη θρησκεία ως εργαλείο, προκειμένου να πλήξουν κατά το μέγιστο δυνατό τις παραδοσιακές χριστιανικές κοινότητες, οι οποίες παραμένουν αφοσιωμένες στα πνευματικά τους θεμέλια εντός της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας, που ραγδαία χάνει κάθε ηθικό προσανατολισμό. Τόσο η Αιθιοπία, όσο και η Ρωσία υποφέρουν από ταραχές, που προκαλούνται έξωθεν. Η ρητορική μίσους και οι σχισματικές κινήσεις χρησιμοποιούνται ως εργαλεία για υποδαύλιση του μίσους.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στους συγγενείς και οικείους όλων των θυμάτων αυτών των τραγωδιών και την αποφασιστική μας αλληλεγγύη σε κάθε έναν από εκείνους, των οποίων απειλείται θανάσιμα η ζωή. Το πράξαμε και στο παρελθόν, μεταξύ άλλων και στο ανώτατο επίπεδο.

Υψηλής εκτίμησης χαίρουν οι επιστολές, που έστειλε τον Δεκέμβριο 2019 ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλος προς υποστήριξη της Εκκλησίας της Αιθιοπίας με αποδέκτη τον Αγιώτατο Πατριάρχη Αιθιοπίας Αμπούνα Ματθία, τον Πρωθυπουργό της Αιθιοπίας και τον υπουργό Εξωτερικών της Αιθιοπίας. Η επικοινωνιακή εκστρατεία, που διενήργησε τη διετία 2019-2020 η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία με σκοπό να επιστήσει την προσοχή στις επιθετικές πράξεις, οι οποίες στράφηκαν κατά της Εκκλησίας της Αιθιοπίας, μεταξύ άλλων και του διεθνούς διαδικτυακού συνεδρίου, που οργανώθηκε στις 22 Δεκεμβρίου 2020 στη Μόσχα με τίτλο «Περί της καταστάσεως των χριστιανών στην Αφρική» και προκάλεσε επίσης σημαντικό κοινωνικό αντίκτυπο. Προ ημερών ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος και ο πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων (ΤΕΕΣ) του Πατριαρχείου Μόσχας μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Αντώνιος ύψωσαν τη φωνή τους υπέρ της ενότητας της Εκκλησίας της Αιθιοπίας. Από την πλευρά της η Εκκλησία της Αιθιοπίας επέδειξε πράγματι αδελφική υποστήριξη στις αντιπροσωπείες της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας σε διαδοχικές επίσημες συναντήσεις, που πραγματοποιήθηκαν το 2022 στο πλαίσιο του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών. Ιδιαιτέρως πολύτιμη είναι η πάγια θέση της Εκκλησίας της Αιθιοπίας, που τάσσεται κατά των προσπαθειών

διάκρισης σε βάρος της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, η από θέση αρχής υποστήριξη και κατανόηση του περίπλοκου της καταστάσεως, την οποία αντιμετωπίζει σήμερα το Πατριαρχείο Μόσχας.

2) Η συνεργασία στις διεθνείς οργανώσεις. Η εν λόγω πτυχή της συνεργασίας περιλαμβάνει τις επαφές μεταξύ εκπροσώπων της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Εκκλησίας της Αιθιοπίας στο περιθώριο των υφισταμένων διαχριστιανικών, διαθρησκειακών και άλλων διεθνών οργανώσεων. Εκ πρακτικής απόψεως τούτο σημαίνει τη διεξαγωγή αδελφικών συναντήσεων υπό διάφορες μορφές προς συζήτηση όλου του φάσματος των θεμάτων διμερούς ενδιαφέροντος και στη συνέχεια η ομόφωνη τοποθέτηση υπέρ των κοινών μας θέσεων επί των οξύτερων ζητημάτων.

3) Η κοινή υποστήριξη των παραδοσιακών ηθικών αξιών στον σύγχρονο κόσμο.

Ένας από τους στρατηγικούς στόχους είναι η προστασία των παραδοσιακών ηθικών αξιών στη γνήσια χριστιανική κατανόησή τους. Σήμερα οι δυνάμεις με ισχυρή επιρροή της δυτικής «ακραία φιλελεύθερης» και «μετακοσμικής» κοινωνίας επιβάλουν επιθετικά σε όλον τον κόσμο μια διαφορετική, πράγματι τρομακτική κατανόηση των βασικών αρχών της ηθικής. Τον μεγαλύτερο κίνδυνο αποτελούν οι προσπάθειες να αποδοθούν σε αυτή μια ψευδής θεολογική θεμελίωση.

Ανάμεσα στα φρικαλέα παραδείγματα των τεκταινομένων αξίζει να σημειωθούν οι προσπάθειες νομιμοποιήσεως σε όλα τα επίπεδα των εκτρώσεων, της ευθανασίας, των επίμαχων ηθικά αναπαραγωγικών τεχνολογιών, της λεγόμενης «έμφυλης ιδεολογίας» και λοιπών διαστροφών, που οδηγούν στον ολοκληρωτικό εκφυλισμό της ανθρωπότητας. Η Ρωσική και η Αιθιοπική Εκκλησία μοιράζονται την κοινή θέση της μη αποδοχής όλων αυτών. Επικροτούμε τις προσπάθειες όλων των θρησκευτικών, πολιτειακών και κοινωνικών παραγόντων και θεσμών, που αποβλέπουν στην αντιμετώπιση της εν λόγω θανάσιμης απειλής. Ιστορικό γεγονός θεωρούμε την υιοθέτηση στα τέλη Δεκεμβρίου 2022 του νόμου περί απαγορεύσεως της προπαγάνδας ΛΟΑΤΚΙ στη Ρωσία. Οι Εκκλησίας μας προτίθενται να υπερασπίζονται δημοσίως τις αρχές της χριστιανικής ηθικής και να αποκρούουν τις προσπάθειες επιβολής της ψευδούς θεολογικής κατανόησής τους. Η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο στο μέλλον να συναφθεί επαγγελματική συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων εκκλησιαστικών θεσμών των Εκκλησιών μας. Στη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία υπάρχει η Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής. Υπό την αιγίδα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Αιθιοπίας επίσης εργάζονται αντίστοιχοι ειδικοί. Ως πρώτο πρακτικό βήμα η ρωσική και η αιθιοπική πλευρά θα ανταλλάξουν επίσημα εκκλησιαστικά έγγραφα επί του θέματος αυτού. Τα εν λόγω κείμενα θα μελετηθούν επισταμένως, θα μεταφρασθούν στα αχμαρικά και τα ρωσικά αντιστοίχως και στη συνέχεια θα παραπεμφθούν στους πιστούς αμφοτέρων των Εκκλησιών και το ευρύτερο κοινό. Μακροπρόθεσμα τούτο μπορεί να συνδράμει σημαντικά στην ανάπτυξη του επίσημου διαλόγου μεταξύ των οικογενειών των Ανατολικών Ορθοδόξων και των Αρχαίων Ορθοδόξων Εκκλησιών.

4) Η ανταλλαγή εμπειρίας στον τομέα της επικοινωνίας και των ΜΜΕ.

Σημαντική επιτυχία στον διεκκλησιαστικό μας διάλογο αποτέλεσε η μετάβαση στην Αιθιοπία της αντιπροσωπείας ρωσικών εκκλησιαστικών και κοσμικών ΜΜΕ με επικεφαλής τον γραμματέα της

Επιτροπής ιερομόναχο Στέφανο Ιγκούμνοφ, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα από 27 Σεπτεμβρίου έως 4 Οκτωβρίου 2019, περίοδο κατά την οποία η Αιθιοπία τιμά την εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού. Εκτός από την απόκτηση επαγγελματικών επαφών κατά την επίσκεψη, κατόπιν αυτής παρήχθη σειρά τηλεοπτικών εκπομπών για την ιστορία, τις παραδόσεις και τη σύγχρονη ζωή της Εκκλησίας της Αιθιοπίας. Όλες τους στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία μεταξύ των εκατομμυρίων πιστών της ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Οι συνάδελφοί μας, οι οποίοι δημιούργησαν αυτά τις ταινίες τεκμηρίωσης με αποκλειστικό υλικό, κατάφεραν με θαυμάσιο τρόπο να αποδώσουν το αδελφικό πνεύμα των σχέσεων μεταξύ των λαών μας. Η συνεργασία στον τομέα της επικοινωνίας και των ΜΜΕ κρίνεται πολύ ελπιδοφόρα. Πρέπει οπωσδήποτε να συνεχιστεί επί τακτικής βάσεως.

5) Η παροχή συνδρομής στη διαποίμανση των κοινοτήτων των ρωσόφωνων πιστών στην Αιθιοπία και των Αιθιόπων πιστών στη Ρωσία.

Η φροντίδα για τους πιστούς μας, οι οποίοι διαμένουν μόνιμα ή ευρίσκονται επί μακρόν στο εξωτερικό, αποτελεί τομέα δραστηριότητος, που απαιτεί ιδιαίτερης προσοχής. Σήμερα στη Ρωσία είναι παρούσα μια σημαντική κοινότητα πιστών της Εκκλησίας της Αιθιοπίας και στην Αιθιοπία μια μεγάλη ρωσόφωνη κοινότητα.

Κατά την Ανάσταση του 2019 με συνδρομή της Εκκλησίας της Αιθιοπίας η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία οργάνωσε εορταστικές λατρευτικές εκδηλώσεις για τη ρωσόφωνη κοινότητα στην Αιθιοπία. Το 2022 και το 2023 μετέβη στη χώρα επανειλημμένως ο ιερομόναχος Στέφανος Ιγκούμνοφ, ο οποίος κατά τα τέσσερα τελευταία έτη διενήργησε κατ' επανάληψιν συμβουλευτικές συναντήσεις με μέλη της Εκκλησίας της Αιθιοπίας στη Μόσχα.

Στο μέλλον η διαποίμανση των κοινοτήτων των ρωσοφώνων πιστών στην Αιθιοπία και των Αιθιόπων πιστών στη Ρωσία θα τεθεί επί τακτικής βάσεως διά των σχετικών αποφάσεων των εκκλησιαστικών Αρχών των αμφοτέρων Εκκλησιών.

6) Η διεκκλησιαστική συνεργασία στη Διασπορά.

Η Επιτροπή επίσης διαπίστωσε το γεγονός ότι σήμερα σε όλο τον κόσμο υπάρχουν εξαιρετικά σημαντικές κανονικές διοικητικές δομές της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Εκκλησίας της Αιθιοπίας, συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών, οι οποίες δεν ανήκουν στη χριστιανική παράδοση. Αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει η σύναψη διεκκλησιαστικών επαφών εργασίας στο επίπεδο των ιεραρχών, οι οποίο προΐστανται τέτοιων δομών στην αφρικανική Ήπειρο και στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας.

7) Επαφές στον ακαδημαϊκό τομέα.

Αυτή η κατεύθυνση συνεργασίας ήταν πάντοτε εξαιρετικά σημαντική στις σχέσεις μεταξύ των

Εκκλησιών μας και έχει πολύ επιτυχημένη προϊστορία. Ειδικότερα κατά το διάστημα των δεκαετιών 1950–1970 λειτούργησε αποτελεσματικά πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών. Τούτο εν πολλοίς έγινε δυνατό χάρη στην προσωπική συμβολή του αοιδίμου μητροπολίτη Λένινγκραντ και Νόβγκοροντ Νικοδήμου. Η συνεργασία επανεκκίνησε το 2019, λίγο πριν την έναρξη πανδημίας της λοιμώξεως του κορονοϊού, όταν δύο φοιτητές από την Εκκλησία της Αιθιοπίας άρχισαν τις σπουδές τους στο Θεολογικό Ινστιτούτο Μεταπτυχιακών Σπουδών «Οι Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος» στη Μόσχα. Παραλλήλως υπογράφηκαν και άλλες συμφωνίες ακαδημαϊκής μορφής, οι οποίες μπορούν να υλοποιηθούν επιτυχώς υπό τις σημερινές συνθήκες.

8) Οι επαφές στον τομέα δραστηριοτήτων για τη νεολαία.

Εξετάσθηκαν και οι προοπτικές καθιέρωσης διεκκλησιαστικής συνεργασίας στον τομέα διακονίας των νέων, η σημασία της οποίας εκτιμάται ως πολύ μεγάλη.

9) Οι επαφές στον τομέα της εκκλησιαστικής τέχνης και της παραγωγής εκκλησιαστικών ειδών.

Η Επιτροπή επιβεβαίωσε τις υφιστάμενες συμφωνίες για την ανάπτυξη συνεργασίας στην εν λόγω κατεύθυνση, η οποία έχει σοβαρή πρακτική σημασία. Κρίθηκε σημαντική η πραγματοποίηση τακτικών επαγγελματικών επαφών μεταξύ του εργαστηρίου εκκλησιαστικών ειδών «Σόφρινο» και αντίστοιχων οργανισμών της Εκκλησίας της Αιθιοπίας.

10) Η συνεργασία στον τομέα του κοινωνικού έργου και διακονίας του ποιμνίου.

Αυτή η κατεύθυνση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διακονίας κάθε χριστιανικής Εκκλησίας. Για τη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία και την Εκκλησία της Αιθιοπίας έχει σήμερα ζωτική σημασία υπό τις συνθήκες, τις οποίες αντιμετωπίζουν πολλοί εκ των πιστών μας, ειδικότερα όσοι ζουν ή αναγκαστικά διαμένουν στις εμπόλεμες ζώνες και τις περιοχές θεομηνιών. Η ανταλλαγή ειδικής εμπειρίας σε αυτό τον τομέα είναι επίκαιρη και περιζήτητη. Προγραμματίζεται η υποδοχή στη Ρωσία εκπροσώπων των σχετικών δομών της Εκκλησίας της Αιθιοπίας με σκοπό να γνωριστούν με τη δράση των αρμοδίων θεσμών του Συνοδικού Τμήματος Ευποιΐας και Κοινωνικού Έργου.

11) Επαφές μεταξύ των εκπροσώπων του ρωσικού και του αιθιοπικού μοναχισμού.

Η Επιτροπή συζήτησε τη δυνατότητα ανάπτυξης επαφών μεταξύ των μοναζόντων των δύο Εκκλησιών.
Προγραμματίζεται ειδικότερα η ανταλλαγή αντιπροσωπειών μοναχών, οι μεταβάσεις σε ρωσικές και αιθιοπικές ιερές μονές για τον σχηματισμό πληρέστερης εικόνας για τις πνευματικές παραδόσεις και τη σύγχρονη μοναχική ζωή.

12) Η ανάπτυξη προγραμμάτων προσκυνηματικών εκδρομών στην Αιθιοπία και τη Ρωσία.

Παρομοίως δύνανται να ενεργοποιηθούν και προγράμματα προσκυνηματικών εκδρομών για τους πιστούς μας, οι οποίοι επιθυμούν να μεταβούν στα ιερά σεβάσματα της Ρωσίας και της Αιθιοπίας. Η Επιτροπή επισημαίνει το σημαντικό ενδιαφέρον για το εν λόγω θέμα, το οποίο υπάρχει στους λαούς μας.

Τα αποτελέσματα της δράσεως της Επιτροπής θα παραπεμφθούν προς τελική έγκριση από την Ιερά Σύνοδο της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Εκκλησίας της Αιθιοπίας.

Η διεξαγωγή της επόμενης συνεδρίας της Επιτροπής προγραμματίσθηκε για το έτος 2024 και θα διοργανωθεί από την Εκκλησία της Αιθιοπίας.

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/90068/